

Előkészületek Alsóváros legkorszerűbb útjának építésére

Több komoly probléma merült fel a Mátyás tér — Földmüves utca — Sárkány utcai útépités megkezdése előtt

Mint már közöltük, tavasszal folytatják Alsóváros és egyben az egész harmadik kerület legjelentősebb útvonalának, a Mátyás tér—Földmüves utca—Sárkány utca úttestének 1956 végén félbeszakadt építését. A Budapesti Aszfaltútépítő Vállalat a városi tanács tervosztályával kötött szerződés alapján már ez évben megépíti a

hét méter széles, nagy teherbírási, korszerű aszfaltúttestet. Az építés során két helyütt is korrigálják az eddigi útvonal közlekedést nehezítő hibáit. A Mátyás téren enyhítik a jelenlegi veszélyes, éles útkanyart és az új utat a fordulóban közelebb építik a templomhoz. A Sárkány utca végén pedig ki egyenesítik az egy helyen eddig megtört útszakaszt.

Az új út jelentősen megváltoztatja majd a Földmüves utca és a Sárkány utca eddigi képét, mert a szélesebb úttest miatt el kell távolítani

az úttestet szegélyező, több helyütt hézagos belső fasort. Tekintve, hogy közeleg az útépitésre alkalmas idő, a Budapesti Aszfaltútépítő Vállalat megkezdte az előkészületeket. Már másodikban megtartották az építést megelőző, szokásos

közigazgatási bejárást, amelyen a tanácsi szervek kívül több érdekelt vállalat: a Vízművek, a Gázmű, a DAV szakemberein kívül több — közlekedési szempontból érintett más hatóság — a rendőrség, tűzoltók, a mentők, a hatyastelepi és gyárléti autóbuszjáratot fenntartó Közlekedési Vállalat is részt vettek. A közigazgatási bejárás alkalmával, a helyszínen derült ki, hogy maga az építkezés nincs éppen a legpéldásabban előkészítve. A tervekben, költségvetésben nem szerepel az új útvonal csapadékvízének elvezetése. A

Földmüves és Sárkány utcákban végighúzódo gáz-, illetve vízvezeték több szakaszon az új aszfaltúttest alá kerülne majd. A gázvezeték egy része már régi, több évtizedes és ezért nem ajánlatos az új úttest alatt hagyni, mert a legkisebb hiba esetén is fel kellene bontani az aszfaltot. Azonkívül a gázvezeték — mivel viszonylag csekély mélységben húzódik — az úttest építésénél az út köfalját tömörítő 10—12 tonna üthenger biztosan összetöri.

A szakemberek egyöntetű véleménye szerint a csapadékvíz-elvezetést sürögösen meg kell oldani, másrészt pedig a csapadékvíz-elvezető csatornát és főleg a gázvezetékét az új út és a járda közötti földszámban kell elhelyezni, hogy így a későbbi években eikerülhet legyen a több millió forint költséggel épülő úttest felbontása.

Ezeket a kérdéseket a városi tanács építési és közlekedési osztályának kell most sürögösen megoldania. Módot kell találnia, hogy az irányítása alá tartozó két vállalat: a Vízmű és a Gázmű

a szükséges vezetékáthelyezési, illetve felújítási munkákat sürögösen elvégezze a Földmüves és a Sárkány utcákban, annál is inkább, mert ezek a munkák — előrelátás hiánya miatt — egyáltalán nem szerepelnek a vállalatok 1959. évi terveiben.

A fenti problémáktól függetlenül a Budapesti Aszfaltútépítő Vállalat megkezdte az intézkedéseket az anyag biztosítására, a harmadik kerületi tanács építés és közlekedési csoportja pedig a közeli napokban megkezdte az útépitést akadályozó fasor eltávolítását. Az Aszfaltútépítő Vállalat

elsősorban a Mátyás téren átvezető útszakaszt építi meg, hogy a tér a szabadtéri játékok idejére rendbe jöjjen.

A harmadik kerületi tanács egybenként nagyszabású társadalmi munkát szervez a fenti útépitésnél. A környéken lakó gazdák — ahogy a tegnapi megbeszélésen résztvevő pártiszervezeti, illetve tömegszervezeti kiküldöttek elmondták — szívesen segítenek a jelenlegi úttest közeledésének elhordásánál. A felbontott kőveket ugyanis más utcák építésénél még felhasználják.

Ma szovjet könyvkiállítás nyílik Szegeden

A magyar-szovjet barátság hónap keretében ma, vasárnap délelőtt 10 órakor Szegeden, a Somogyi Könyvtár rendezésében a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában ünnepélyes keretek között nyitják meg a szovjet könyvkiállítását. Dér Endre József Attila-díjas író mond megnyitó beszédet. A kiállítás keretében a szovjet irodalom és kultúra számos termékét ismerhetik meg a látogatók. Gazdag könyv- és képanyag mutatja be a klasszikus orosz irodalmat, valamint a mai szovjet irodalom alkotásait. A kiállítás számos olyan művet is bemutat a világ irodalmából, amelyet orosz nyelvre fordítottak.

A kiállítás március 5-ig lesz nyitva és délelőtt 10-től este 6 óráig látogathatók az érdeklődők.

Másik eset, ha külön fegyveres erőt tart fenn az uralkodó osztály és a polgároknak csak kivételesen adnak fegyvert, de a fegyveres szervezet az uralkodó osztály tagjai vezetik. Az állam kényszerítő képességének sajátossága az is, hogy a maga területén érvényesül mindenkiel (egyénnel és szervezettel) szemben, továbbá nemzetközi viszonylatban pedig az állam egyéb államokkal szemben független. Az állam fílymódon monopolizálja a hatalmat területén. Mivel ennek a hatalomnak, vagy diktatúrának a tartalma osztályuralom, az állam osztálydiktatúra. Az államhatalomnak ezt a tulajdonságát, hogy legfelsőbb szerveinek hatásköre korlátlan, szuverénitásnak nevezzük. Az állam független minden más hatalomtól. Az uralkodó osztály ugyanis csak ennek birtokában valósíthatja meg akaratát mind belföldön, mind nemzetközi viszonylatban.

Az állam funkcióról is szólva, e fogalom alatt az állami szervek egész rendszere működésének alapvető irányait, tehát nem az egyes szervek konkrét feladatait értjük. Az államnak két alapvető funkcióját különböztetjük meg: belső és külső funkciót. A polgári elmélet nem volt képes megoldani az állam funkciójának kérdését sem, mivel nem értette meg az állam lényegét. A funkció tartalma ugyanis nem érthető meg az állam lényegének megértése nélkül. Az állam lényegének szem előtt tartásával az alábbi állami funkciókról beszélhetünk: a) társadalmi-politikai funkcióról, amely kifejezi, hogy az államnak alapvető funkciója az uralkodó osztály céljainak megvalósítása, államon belüli és nemzetközi viszonylatban egyaránt; mászóval az elnyomás és vezetés funkciója, mely különbözik, ha szocialista vagy kapitalista állammól van szó; b) az állam szervező funkciójáról, a munkamegosztást figyelembe véve, melynek keretében megvalósul — a törvényhozó, bírói, igazgatási feladatok ellátásán keresztül — az állam társadalmi-politikai funkciója. Szocialista államokban a gazdasági igazgatásnak van legfőbb jelentősége és a személyek igazgatása a kulturális funkción ke-

resztül, mint nevelő funkció jelentkezik; c) az állam adminisztratív funkciójáról, melynek keretében az állam egyes konkrét feladatokat old meg. Az állam funkciójának a kérdése tartalmilag az állam típusától, vagyis attól függ, hogy melyik osztály gyakorolja a hatalmat.

Az állam elhalásáról szóló marxista-leninista tanítással kapcsolatban mindenekelőtt le kell szögezni, hogy a burzsoá állam nem hal el, ezt csak forradalom semmisítheti meg. E tanítás tehát csak a szocialista államra érvényes. Igen érdekesek idevonatkozóan az SZKP XXI. kongresszusán kifejtett tételek: **A kongresszus ugyanis megállapítja, hogy a mai viszonyok között a szocialista állam fejlődésének fő irányvonala a demokrácia általános fejlesztése, minden állampolgár bevonása a gazdasági és kulturális építés irányításába, a társadalmi ügyeinek intézésébe. Több olyan funkció, amelyet most állami szervek látnak el, pl. kulturális igazgatás, egészségügyi igazgatás, testnevelési és sport igazgatás, fozokozatlan a társadalmi szervezetek hatáskörébe megy át. Nagyobb szerepet kell adni a népi rendőrségnek, a társadalmi bíróságnak és a hozzájuk hasonló öntevékeny szervezeteknek. Ezeknek az állami szervekkel együtt kell ellátniuk védelmi funkciót. A funkció átadása nem gyengíti az államot, hanem szélesíti és biztosítja a szocialista demokrácia továbbfejlődését. Tekintettel arra, hogy egyes funkciók átkerülnek a társadalmi szervek (pl. szakszervezet, ifjúsági szövetségek stb.) hatáskörébe, az állam nagyobb felgyelmet fordíthat a gazdasági fejlesztésére.**

Tehát módosuláson megy keresztül az állam belső funkciója. Az állam külső funkciója továbbra is fennmarad, míg végleg meg nem szűnik az imperialista támadás veszélye. Ezt a funkciót ugyanis az állam egyes szervei (hadserg, flotta, állambiztonsági szervek) látják el. Ily módon nem gyengíteni, hanem erősíteni kell ezeket a szerveket. Az állam csak akkor halhat el, ha végleg megszűnik az imperialista támadás veszélye. Ezt a körülményt hagyják figyelmen kívül a jogoszláv revizionisták.

A Szovjet Hadserg napján

Most negyvenegy esztendeje, hogy a világ első győztes szocialista forradalmával párhuzamosan megszületett a szovjet hadserg a nép békés munkájának, s eredményeinek védelmezésére. Bajban és harcban munkásokból, parasztokból és a legutódutódabb értelmiségiekből alakultak meg egységei s az ellenséggel vívott nehéz küzdelmekben edződtek, izmosodtak. Amikor a fiatal Szovjetunióra támadt az imperializmus 14 államának hadigépezete, és a belső ellenforradalom —, a munkások és parasztohadsergének bizony rossz volt a felszerelése. S mégis győztek, «soda» történt, mert a szovjet hadserg tagjait áthatotta a hűség a szocializmus, a nép ügye iránt. A világ első szocialista államának védelmezésében pedig a nemzetközi brigádok sorában sok ország fiai, köztülük a magyar nép képviselői is részt vettek.

A fegyverek elcsitulásával bétkés alkotómunka kezdődött a vérázta végtelen szovjet földön. Épült a szocializmus és áldása szepítette, gazdagította a szovjet nép életét. Ezerkilencszáznegyvenegy július 22-én a német fasizmus orvul nekirentott a szovjet népek. A fasizmus 190 hadosztálya kegyetlenül tépte, szaggatta a szovjet hazát és megölték a védtelen asszonyok, gyerekek ezreit is. Dúlt az élet-halálharc földön, vízen és a levegőben. A szovjet hadserg és az egész nép a kommunista párt vezetésével állta a kemény próbát, óriási áldozatokat hozott és győzött megint!

A szovjet hadserg a második világháborúban szétverte a fasizta ellenséget Sztálingrádnál, majd Kurszknál és kiverte az őrvjngve pusztító betolakodókat a szocialista haza egész földjéről.

A mi nemzedékünk átélte a második világháborút. Emlékezzünk csak, hogy akartuk és óhajtottuk a békét; hogy átkozta minden becsületes, haladószelemű ember és hazafi Hitler, Szálasi. Aztán eljött a ragyogó nap: elhozták a mi békénket és szabadságunkat is a hős szovjet hadserg katonái. Sok szovjet harcos drága élete árán a magyar dolgozó nép lehetőséget kapott arra, hogy építse saját országát, a szocializmust.

A második világháború után megszüldött a szovjet hadserg és a szocializmus építő országok hadseregeinek fegyverbarátsága. A nagy jelentőségű varsói szerződésben pedig új tartalmat kapott ez a barátság, mélyen áthatva az internacionalizmustól. S a szocialista tábor hadseregeinek katonái és politikai felkészültsége a kölcsönös tapasztalatcsere útján fejlődik tovább.

Még élénken él emlékezetünkben az őrvjngve tomboló 1956-os ellenforradalom, amikor a nemzetközi imperializmus és a belső ellenség kezet emelt a magyar nép szocialista vívmányaira. Akkor, 1956 őszén, a dolgozó magyar nép kivívott szabadsága, a szocializmus ügye volt veszélyben. A bajban a dolgozó magyar nép képviselőinek kérésére, a varsói szerződésnek megfelelően, ismét a szovjet emberek siettek segítségünkre, s urrá lettünk az ellenforradalom. 1956-ban a szovjet hadserg másodsor is szabadságot adott a dolgozó magyar népnek.

Fennállásának első percétől kezdve békét akar a Szovjetunió, s ezért — mint ismeretes — mindig új és új kezdeményezéseket tesz. Következetesen munkálkodik a különböző társadalmi berendezkedésű országok népeinek békés, egymás mellett éléséért. Ismert tények egész sora bizonyítja, hogy a szovjet kormány szüntelenül a nemzetközi feszültség enyhítését akarja. A történelmi jelentőségű XXI. kongresszusról is világgá röppent, hogy a Szovjetunió a népek békés egymás mellett élésének a híve.

A kapitalista országok agresszív köréi semmit nem tesznek a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a «hidegháború» csökkentéséért, sőt, ahogy módjuk adódik rá, fokozni igyekeznek mindkettőt. Egymás után hozzák létre a katonai támaszpontokat, s szédületes fegyverkezési hajszát folytatnak. Eppen ezért a szovjet nép kénytelen továbbra is erősíteni fegyveres erőt, hogy megvédjék országukat, s szükség esetén pedig a népi demokratikus országok hadseregeivel együtt teljesíthessék a szocialista országok népei iránt vállalt internacionalista kötelezettségeiket. A szovjet hadserg a legkorszerűbb haditechnikával, atom- és nukleáris fegyverrel rendelkezik, nincs erő, amely legyőzhetné. A békeszerető emberek örömmel fogadták az egész világon Hruscov elvtárnak azt a bejelentését is a XXI. kongresszuson, hogy a szovjet ipar hozzáfogott a nagy hatósugarú, ballisztikus rakéták sorozatgyártásához.

Az egész világ népe, a haladó gondolkodású emberek a béke védelmezésének tekintik a szovjet hadsereget és nagy megbecsüléssel, szeretettel veszik körül. Most, a szovjet hadserg napján is a szovjet emberek, a szocialista tábor országainak dolgozói, a világ népei szeretettel köszöntik a szovjet tisztákat és katonákat. Mi, magyar dolgozók is kifejezzük hálánkat, őszinte szeretetünket a szovjet hadserg iránt, amelynek tagjai szabadságot hoztak számunkra, s oltalmaztak bennünket.

Megkezdődtek a Kilián-próbák a szegedi középiskolákban

A középiskolai KISZ-szervezetekben a tagfelvételt Kilián Györgyről, a munkásmozgalom hősről elnevezett próba előzi meg. A szegedi gimnáziumokban és technikumokban a héten kezdődtek meg a próbák, melyekre már hónapok óta készültek a tanulók.

Elsőnek a Tömörkény Leánygimnázium százhusz növendéke adott számot, hogy méltóképpen felkészült-e a KISZ-tagságra. A próbáló lányok erre az alkalomra szépen kicsinosították a tantermeiket, s maguk is diákünneplőben; hóféhér blúzban, kék szoknyában jelent meg a próbázató bizottság előtt. Az I. és II. éves tanulók olyan izgatottak voltak, mintha érettségi előtt állottak volna. Ez a kis diákos »drukk« azonban nem készülétlenség miatt volt. Szép, okos feleleteket adtak az általános politikai ismeretekből, a munkásmozgalom történetéből, földrajzból, történelemből — a Kilián-próba anyagából. Meg voltak velük elégedve a meghívott és elnöklő munkásmozgalmi veteránok is, különösen kitűnt Borsodi Anikó és Sándor Anikó csoportja. A héten levizsgázott nyolc csoport százhusz tagja közül alig tíz akadt, aki nem felelt meg a próbán.

Hasonló lelkesedéssel kezdődtek meg a próbák a Ságvári Endre Általános Gimnáziumban, Faragó Katalin és Lajos Sarolta KISZ-vezetők népes csoportjából csaknem kivétel nélkül mindenki megfelelt a próba követelményeinek.

A Kilián-próbák a jövő héten tovább folytatódnak a Ságvári és a Tömörkényi Gimnáziumban, s megkezdődnek a Radnóti Gimnáziumban, valamint a többi szegedi középiskolában is.

Allandó bizottsági ülés — lakóházban

Az I. kerületi tanács építési állandó bizottsága ülést tartott a Mérei utca 18 számú lakóházban. Ugyanis arról van szó, hogy az új lakóház közé ékelődött régebbi házat a KIK tatarozni óhajtja és ezért határozta el a tanácsi állandó bizottság, hogy a Mérei utcai 18. számú ház lakóival a helyszínen beszélük meg a kívánásokat.

Lehoczky Lajos, az á. b. elnöke köszöntötte a lakókat, akik Benkóczyék lakásában gyűltek össze. A KIK kiküldötte ismertette a tervezetet. Más elgondolásokat is előterjesztettek, majd a lakók mondták el kíván-

ságaikat. Társadalmi munkát is felajánlottak és abtartott a Mérei utca 18 számú lakóházban. Ugyanis arról van szó, hogy az új lakóház közé ékelődött régebbi házat a KIK tatarozni óhajtja és ezért határozta el a tanácsi állandó bizottság, hogy a Mérei utcai 18. számú ház lakóival a helyszínen beszélük meg a kívánásokat. A KIK kiküldötte ismertette a tervezetet. Más elgondolásokat is előterjesztettek, majd a lakók mondták el kíván-

funkciójától. Az államformának különböző aspektusai vannak: kormányforma, politikai rendszer és államszerkezet. A kormányforma feleletét ad arra a kérdésre, melyek azok a szervek, amelyekben az állami szuverenitás és az uralkodó osztály érdeke koncentrálódik. A politikai rendszer kérdéskörébe tartozik az uralkodó osztály vezetési módszereinek és a módszerek megvalósítására szolgáló egyéb társadalmi-politikai szervek összessége, melyek a vezetés módszerével összefüggésben alakulnak ki és funkcionálnak. Ide tartozik a párt, az állam és egyéb társadalmi szervek kapcsolatának a kérdése. A párt valamely társadalmi osztály érdekeit képviseli. Az osztályok a pártok segítségével válnak uralkodó osztállyá és valósítják meg a hatalom megragadása útján az osztálydiktatúrát, mely az állam lényegét adja. Népi demokráciánkban az MSZMP útján valósítja meg a munkásosztály saját diktatúráját. Vezető, irányítja a társadalmat az államon keresztül a szocialista társadalom felé. Az államszerkezet kérdésköre felöleli egyrészt a legfelsőbb állami szervek és egyéb szervek közötti kapcsolatokat, másrészt az állam megosztásának a kérdéskörét, az igazgatási egységek vagy egyéb politikai alakulatok kérdéseit.

Az állam főbb sajátosságait is vizsgálhat tárgyává kell tenni. Ebben a vonatkozásban az államot mindenekelőtt az különbözteti meg egyéb társadalmi szervektől, hogy rendelkezik fegyveres szervezettel (hadserg, rendőrség stb.), amelyre támaszkodva, akaratát szükség esetén erőszak, kényszer alkalmazásával is érvényre tudja juttatni. Természetesen az állam egyéb eszközöket is alkalmaz akaratának érvényesítésére. E tekintetben más a szocialista és a kapitalista államokban a helyzet. Ott az erkölcsi terrornak és a korrupciónak óriási jelentősége van, itt a meggyőzés eszköze nagy jelentőségre tesz szert. Az államnak, mint szervezetnek, egyik része közvetve gyakorolja a kényszert, míg a másik része, s ehhez tartoznak a fegyveres szervek, közvetlenül gyakorolják a kényszert, vagyis hajtják végre az uralkodó osztály akaratát. A fegyveres szervek vagy az uralkodó osztályból tevődnek össze, ez a helyzet akkor, ha az uralkodó osztály önmagát fegyverezi fel.